

A Molnár Blanka és Szeszák Szilvia által vezetett Apródok Gyermekszínpad *Mered vagy nem?* című előadása szintén a magas fokú kidolgozottságával tűnt ki a mezőnyből. Gyerekszínjátész előadásokban ritkán alkalmazott háromszög alakú tér, és az azt elsőrangúan bejátszó szereplők tették ezt a produkciót különlegessé. A gyerekek ebben a térben magabiztosan és erős színészi jelenléttel dolgoztak. Az előadás szituációnak és szövegeinek megalkotása igényességről és progresszív dramaturgiai érzékről tanúskodott. Sokszor és bátran építettek a színészi jelenlétre és játékra, valamint nem utolsó sorban a nézők értő, kiegészítő és értelmező figyelmére. A ritmus, amivel végigvezettek a gyerekek történetén, szintén dicséretesen használt rendezői eszköz, aminek érezhetően birtokában vannak az alkotók, és jól is használják azt hatáskeltésre.

Nagyon élveztem a Miskolcon látott előadásokat, már csak azért is, mert láthatóan nincs uralkodó trend ebben a megyében, hogy hogyan kell jó gyerekszínjátész előadást készíteni. Mindenki keresi a maga útját: tehetségéhez és erőforrásaihoz mérten. És ez, véleményem szerint, az egyik legfontosabb dolog a gyerekszínjátészásban.

Sereglei András

Együtt

Pétfürdő, Művelődési Ház, 2012. május 5.

Pétfürdő remek házigazdája a fesztiválnak, a művelődési ház dolgozói és a szervezők mindent megtesznek annak érdekében, hogy az előadásoknak megfelelő technikai háttérrel biztosítsanak, s hogy a résztvevők jó hangulatban, közösségként töltsék együtt a napot. A csoportvezetők és a játékosok is jó ismerősként köszönnek egymásra, külső szemként alapvető élményem a pusztító versenyszellem helyetti maximális egymásra figyelés, az elismerés és a jobbító szándék kritikái hangjai mindenünnen. Felszabadító ilyen közegben beszélgetni az előadásokról, ritkán lehetek ennyire bizonyos abban, hogy szavaimat jól értik, és azok hasznát keresik a csoportvezetők. Hogy volt is hasznuk, csak remélni tudom...

Tíz előadást láthattunk, ami az országos átlaghoz képest nem túl sok, viszont a találkozók minőségben messze túlszárnyalta az általam végigjárt megyei fordulót. Érdemes lehet elgondolkozni azon, hogy hogyan is alakult ez így Veszprém megyében, hiszen követendő modellje lehet a szakmai közösségépítésnek.

Akár irodalmi alapanyaghoz nyúltak a csoportok, akár tematikus, saját ötletekből építkező előadást hoztak létre, a produkciók mögül markánsan kikukucskált az értő, folyamatban gondolkodó és a világ megismerésére törekvő drámapedagógusi munka. A játékosok személyes és közösségi kapcsolódási pontjai a történetekhez rendre egyértelmű volt, amit a hiteles megszólalások, a lendületes és felszabadult színpadi jelenlét is bizonyított.

A mesedramatizációk sokszínű lehetőséget kínálnak a színpadi munkára. Egyrészt olyan történetekkel találkozunk a játékosok, amelyek irodalmi és időnként történelmi értéke vitathatatlan, másrészt az epikus szövegek drámaivá varázsolása folyamán, a műnemek közötti határvonalak keresésével, kijelölésével vagy éppen átlépésével, a színház alapjaival is megismerkedhetnek. Hogy miért válhat fontossá egy régi-régi mese a mai fiatalok számára, az egyik legnagyobb tanulási folyamat, megalapozza az olvasás és értelmezés képességét, asszociációs kapukat nyit meg, a képzelet használatára ösztönöz. A pápai Ákombákom csoport *A rátóti csikótojás* (rendezte Lampért Helga) és a pápai Picit Nem Art csoport *Csodaszarvas* című előadása (rendezte Horváthné Árvai Mária) szép példái voltak e munkafolyamat eredményének. A balatonfüredi Táltos Tinik *A kiskondás* (rendezte Tévaldne Sersing Ildikó) és a berhidai PERSZE csoport *Ballada* című játéka (rendezte Fésüs Éva) a műfaj remekei voltak, a folyamatban oly messzire jutottak, hogy remek jellembrázolásukkal, a szituációk pontos értelmezésével erős színházi pillanatok voltak képesek teremteni, ami – főleg a kisiskolás korosztálynál – varázslatos.

Az adaptáció adaptációjának nehézségeivel szembesültünk a nap folyamán egy ízben: a zirci Ma, mint Ti csoport *13 és 3/4 nyoszörgés Adrian Mole minden kinszenvedéséből* című előadása (rendezte Nyáriné Nagy Angéla) Németh Ervin kötetben is megjelent forgatókönyvét használta kiindulásként. Nagy fába vágja fejszékét, aki egy korábban, adott csoportra átirat szöveggel dolgozik, hiszen az ilyen művek színpadkésznek tűnnek. Más korban, térben és elsősorban más játékosokkal azonban ezen anyagok csak akkor tudnak jól működni, ha energiát fordítunk a másodlagos adaptációra, magunkra igazítjuk azokat. Az amúgy erős csoport ezt a lépést kihagyta, így sok helyen illusztrációvá vált mindaz, ami az eredeti átdolgozásban a lényeg, a játékos viszonyát a történethez volt hivatott megjeleníteni.

A veszprémi Széplelkek Társulata *A félőlény* című előadásában (rendezte Brenner József) a legnehezebbel kísérletezett: statikus, elsősorban a verbalításra építő játékot hoztak, melyben a speciális iskolába járó játékos erejükön felül teljesítettek. A kevés számú akció és ötlet üde színfoltja volt az előadásnak, mint a néhány jól megtalált karakter is. A közönség hálás volt a szövegen túlmutató finomságokért. Nehéz, fáradságos munkát sejtettünk a produkció mögött.

A balatonalmádi Talantum Színházi Társulat *Tükörbohócok* című előadásában (rendezte Szerdahelyi Izabella) három kiemelkedő tehetségű fiatal láthatunk játszani (egyiküket hegedűn is), akik a Csukás-anyagban is elmélyülésről tettek tanúbizonyságot. A léceket igen magasra tették, hiszen profi színészeknek is emberpróbáló feladat, amire vállalkoztak.

Kiemelendő eseményekben a találkozót alatti nem volt hiány. A pápai Nem Art csoport *Őrangyalok* (rendezte Tegyi Tibor) című előadása misztikus, valamennyiünk életét meghatározó témát választott, amellyel a próbafolyamat során a játékos improvizációs technikával foglalkoztak, s a munka eredményeinek összeszerkesztéséből született az impozáns produkció. Látványvilágában a legigényesebb. Kihagyhatatlanul fontosnak látom a halál témájával való foglalkozást a kamaszoknál, azt hiszem, ha nem is született volna előadás belőle, akkor is az egyik legizgalmasabb próbafolyamattal állnánk szemben. Ezen téma köré épített játékokkal éppen az a nehézség, hogy a csoportnak vagy a csoportvezetőnek valahogy mégis rendszerbe kell illesztenie a próbákon burjánzó etűdöket. E téren hagyott némi kívánnivalót maga után a pápai csoport játéka, ám szeretném aláhúzni: mindenképpen megérte mélyrehatóan foglalkozni a témával. A legkisebbek (Pereszke csoport, Berhida, *Kezslábas*, rendezte Fésüs Éva) szerezték a legnagyobb meglepetést számomra: a tökéletesen nekik való, kézzel-lábbal játszható mondókákból, versekből, dalokból összeállított, kicsit rakoncátlan, néhol széteső, mégis tüneményes játék záróképe – a végtelenben találkozó párhuzamosok villanásnyi filozófiája – olyan mélységet nyitott meg, hogy a nézősereg csak másodperces késéssel ocsúdott fel, s kezdett tapsolni. Azt a színházi és pedagógiai pillanatot találta meg a csoport – ez Fésüs Éva ízlését és munkáját dicséri –, melyben összeér a 7-8 éves gyerekek és a felnőttek tudása, illetve kérdései a világról.

A magyarpolányi Galagonya csoport *Belénk bújt az ördög* című előadásával (rendezte Molnár Anikó) lenyűgözte a közönséget. A népmesék világát olyan színesen, ötletesen ötvözték az életjátékkal, hogy azok határai teljesen elmosódtak – szervesen épültek egymásra. A játékos pimasz magabiztossággal, lendülettel voltak jelen, s győztek meg mindenkit felkészültségükről, valamint a témában való elmélyülésükről.

A Veszprém megyei fesztivál az elmúlt évek egyik legnagyobb élménye volt számomra, gördülékenysége és hangulata, a csoportok egymás iránt mutatott érdeklődése valódi találkozóvá nemesítette. Köszönet mindenkinek, akinek része volt benne.

Hajós Zsuzsa

Szanasztét

Székesfehérvár, Megyei Művelődési Központ, 2012. május 10-11.

Találkozó vagy fesztivál? A Fejér megyei rendezvény nem vált egyikévé sem. Nem a szervezőknek köszönhető ez, sőt, ők mindent megtettek, hogy a csoportok – az előadások megtekintésén túl is – közösségi élménnyel távozhassanak. Különböző aktivitásokat kínáltak a játékosoknak és a csoportvezetőknek, a technikai és egyéb lebonyolítási háttérmunkákat pontosan, nagy odaadással végezték, ami gördülékennyé, jókedvűvé tette a napot. Vagyis tehette volna.

Hány csoport nézte meg a társait? Hányan jöttek azzal a szándékkal, hogy tanuljanak a többiektől, vagy legalább tapasztalatokat szerezzenek? A résztvevő tizenkilenc csoportból elég kevesen. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy számos elfogadható oka lehet ennek – megy a busz, vissza kell menni órára, csütörtök van stb. –, mégsem mentek most fel senkit, már csak az előadások alatt zörgő, hangoskodó, ki-be járkáló, az egymás iránt tiszteletet fíkaronyit sem mutató fiatalok és csoportvezetők miatt sem.

Tapasztalatból tudom, mennyit számít az előadások megnézése és közös elemzése a szakmai beszélgetések alkalmával. Számos (a legtöbb) csoportvezető a két előadás közti pár perces szünetekben kért rá miniket (Nyári Arnold kollégámmal zsűriztünk), hogy mondjunk valamit az előadásáról, mert mennie kell. Kellemtelen ez nekünk is, hiszen összeszedetlenül, kevésbé hasznosan és kifejtetten beszélünk ilyenkor, holott a cél éppen az lenne, hogy segítsünk. Talán nem véletlen, hogy az amúgy nem túl erős mezőny legizgalmasabb előadásait készítő csoportok vezetői maradtak a szakmai beszélgetésre...

Az Érdi Kishangyák *Álmomban, Karikaországban* című előadása (rendezte Nagyné Balázs Gabriella) ötletekkel és varázslatokkal teli álmovilágba kalauzolt minket. A játékos odaadása és lendülete feleltette a